

Universitätsbibliothek Paderborn

Defensio Abbatiæ Imperialis S. Maximini

Zyllesius, Nicolaus

Treveris, 1638

§ I. Quod nulla conemnatio in sententia contineatur, per quam Abbas, Monasterium à suo Imperiali statu dejectus sit, ac in Subiectionem Archiepiscopi redactus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14268

gelöffen auf bewegenden vrsachen gegen einander Compensierende vnd vergleichende.

Hoc est.

In causa Exemptionis Cæfarei Fiscalis Actoris ex vna, contra & aduersus Dominum Iacobum Archiepiscopum Treuirensim Electorem Eximentem & Abbatem Sancti Maximini Exemptum Reos altera partibus, secundum omnia allegata in iure decretum est, prædictos reos ab institutâ actione absoluendos & liberandos, esse prout hisce eos etiam absoluimus & liberamus, expensas iudiciales idcirco factas ex causis mouentibus hinc inde compensantes.

Ex illa magnos triumphos erigit Scriptor, sed mus est ex montium partu.

Summatum rei tale est, Fisci cura fuit in illa lite collectas Imperio debitas perquirere, conseruare, inferre, ad earum solutionem actionem instituit, ab illicis absolutus est Abbas, pariterque absolutus est Archiepiscopus, ne vllas pro Abate penderet.

Petit quidem etiam Fiscus, vt Abbas declararetur esse Imperio immediate subditus, sed & petit non tanquam suæ actionis finem, sed tanquam causam ac medium in ordine ad fundandam collectarum petitionem; de illa immediationis petitione per absolutionem dispositum non est; sed etsi de illâ dispositum esset quoad Fiscum, siue quoad Fisci petitionem excludendam, non tamen ideo de eadem dispositum esset quoad Archiepiscopum, neque censendus esset condemnatus Abbas, vt Archiepiscopo subditus sit.

Quæ omnia paulò latius, idque vt opinamur claris rationibus deducemus, ac primum in genere.

*§. I. Quod nulla condemnatio in sententia contineatur,
per quam Abbas, Monasterium à suo Impe-
riali statu dejectus sit, ac in subiectionem
Archiepiscopi redactus.*

Absolutus est à Fisci actione Abbas, vi cuius absolutionis sanè euicit ac triumphauit in causâ, quod autem inde commodum retulisse illum existimas, siue quomodo eiusdem absolutionis dispositionem Abbati fauorablem expones?

Hocne modo? Absoluo te Abbas institutâ à Fisco actione, id est, condemnando te, vt sis Archiepiscopo subditus, vt à tuo illi illustri gradu, ab istâ sublimi Imperij status dignitate, à tantis prærogatiis, priuilegijs, honoribus, dignitatibus exutus sis, ac in insimâ subiectionis squalore ac oneore deinceps contra tua illa, tantis auimis à te tuisque Prædecessoribus defensa iura, iaceas ac lugeas, miranda sanè, imo stupenda fuerit ista Victoria.

Et quis sensus etiam simplex, naturalis, vel primo intuitu tali Commento non repugnet?

Difficile itaque tibi erit, Scriptor, talem Abbatis condemnationem ex eiusdem absolutione corraderet.

Intentionem illam tuam manifestè probes necesse est, debes habere rem claram, quia in dubio interpretatio fit contra eum, qui se fundat in sententiâ

& ver-

& verbis sententiae. Card. Tusch. verb sententia, conc. 125. num. 53. & 99.

Stricti iuris est sententia, & ex ea plus non probatur, quam ex ea necessario inferatur. Id. ibid. n. 57.

Non continet, nisi id, quod in ea reperitur expressum, quod omissum est in illa, habetur pro omisso, & non extenditur ad non expressa. Ibid. n. 60. 62.

Tantum disponit, quantum verba sonant. n. 89.

Subauditionem non admittit, neque tacitum intellectum, quia tacite profiri non potest. n. 97.

Immò neque sufficeret, quod Iudex ita sensisset tacite, ac interpretari vellet, nisi intentio transierit in dispositionem. Idem Tusch. ibid. n. 4.

§. II. Probatur illud ipsum à particularioribus rationibus.

POnas (quod non est) Fiscum vnicè in hoc egisse, ut Abbatem sive Monasterium, aut corundem Dominium vindicaret, & in suam subiectionem assenseret, & ab illa petitione sive vindicatione absolutum esse Abbatem atque etiam Archiepiscopum, neque tamen per illam absolutionem dispositum fuerit, quod Abbas Archiepiscopo sit subditus.

Si quidem in rei vindicatione absolutio simplex, nihil de Reorum iure statuit.

Adeo, ut eidem Actori, à quo Reus absolutus fuerat, possessionem postea naęto, non obstat rei iudicatae exceptio contra ipsum reum haec tenus absolutum, rem postea vindicantem. Textus est in l. ex sextante 30. § latinus largus. ff. de exceptione rei-iudicatae, his verbis: *Quod si possessor absolutus, amisit possessione, eundem ab eodem, qui prius non obtinuit, peteret, non obstat ei exceptio, nihil enim in suo iudicio de iure eius statutum videtur.*

Cuius dispositionis summarium glossa ibidem ponit his verbis: *Petig à te fundum rei-vindicatione, & fuisisti absolutus, postea desisti possidere, illum fundum, & ego capi possidere; si tu eum vindices, & ego dicam fundum meum esse, non tuum, non obstat mihi prima sententia, in qua tu fueras absolutus à petitione mea, cum per hoc non fuerit iudicatum, tuum esse rem, hæc glossa.*

Textus est similis in fortioribus terminis, scilicet in casu, quo de Actoris non iure iudicatum esset, in l. si inter me & te 15. ff. eod. his verbis: *Interest utrum meam esse hereditatem pronunciatum sit, an contra: nam si meam esse, nocebit tibi rei iudicatae exceptio, quia eo ipso, quod meam esse pronunciatum sit, ex diuerso pronunciatum videtur tuam non esse, si vero meam non esse, nihil de iure tuo iudicatum intelligitur.*

In rei vindicatione Reus habet duo iura; unum est, quod Actor non probante absoluatur; aliud, quod ipso Reo probante, res pronuntiatur esse sua. Cyn. in l. Actor. C. de probat.

Atqui pro Reo res non est pronuntiata esse sua, ergo ex defectu probationis Actoris, absolutio secuta fuit, non ex probatione proprii dominij ipsius Rei.

Deinde, cum Actor non probauit, Reus autem probauit, iudex Reum absoluuit, causa adiecta, ut quia Reus probauit de iure suo; sed si uterque probauit, non potest absoluere Reum per expressionem causæ, sed debet simpliciter absoluere. Card. Tusch. verb. sentent. conc. 130. n. 2.

Atqui iudex simpliciter absoluuit non adiectâ causâ, ergo Reus non probavit,